

Waltzing Matilda • A Orkiestra Grała Waltzing Matilda

Wpisany przez bluelover
Niedziela, 02 Luty 2014 17:10 -

Waltzing Matilda • A Orkiestra Gra Waltzing Matilda

Jeśli jest jakaś pieśń, która żyje w sercach wszystkich Austrijczyków to jest nią **Waltzing Matilda**.

Utwór

ten napisany przez

A. B. "Banjo" Patersona

w 1895 roku wykonywany jest jako znaczący element oddający australijski charakter. "Waltzing Matilda" pobudza ducha Australijczyków. Wprowadza świetny nastrój w towarzystwie porywającym refrenem, radość ze śpiewania w szkołach, a także wśród wszystkich Australijczyków rozsianych po całym świecie nostalgicznie za ojczyznę.

Waltzing Matilda

Australijski poeta Andrew Barton "Banjo" Paterson napisał słowa do "Waltzing Matilda" w 1935 roku podczas postoju na stacji w buszu w zachodnim Queensland, w Dagworth Homestead będącym posiadłością rodziny Macphersonów. Tekst powstał do melodii zaśpiewanej przez 21 letnią Christinę Macpherson, członka rodziny właścicieli. Melodię tę wziętą z "The Craigielee March" Christina Macpherson usłyszała w wykonaniu orkiestry wojskowej podczas pobytu w mieście.

Andrew Barton "Banjo" Paterson

Waltzing Matilda • A Orkiestra Grała Waltzing Matilda

Wpisany przez bluelover
Niedziela, 02 Luty 2014 17:10 -

Waltzing Matilda jest piosenką o włóczędze obozującym przy strumieniu, który ukradł owieczkę. Przybywa trzech policjantów, zamierzają go pojmać ten jednak wybiera wolność, rzuca się do strumienia i tonie gdyż nie umie dobrze pływać. Trzeba pamiętać, że Australia została skolonizowana przez skazanyc h w Anglii na „wywóz”, bardzo często z błahych przewinień. Australijczycy wciąż są bardzo podejrzliwi w stosunku do władz wszelkich stopni i cynicznie odnoszą się do pompatyczności i hipokryzji systemu sprawiedliwości i policji.

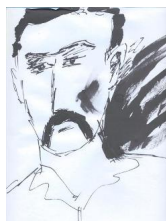
Christina Macpherson

Historia opisana przez “Banjo” Patersona opiera się na prawdziwych wydarzeniach. Główna postać istniała w rzeczywistości - był nim Samuel "Frenchy" Hoffmeister. We wrześniu 1894 roku w Dagworth miał miejsce strajk strzyżaczy owiec, który w pewnym momencie przerodził się w rozruchy. Strajkujący wzięli strzelby i pistolety i zaatakowali punkt strzyżenia owiec i składowania wełny w Dagworth Homestead. Otworzyli ogień i zabili ponad sto owiec. Właściciel firmy w towarzystwie trzech policjantów ruszył w pościg za Hoffmeisterem chcąc go pojmać. Wywiązała się strzelanina i w rezultacie Hoffmeister wybrał samobójstwo niż poddanie się.

Dagworth Homestead dzisiaj

Waltzing Matilda należy do pierwszej dziesiątki najczęściej nagrywanych utworów na świecie. Okoliczności powstania i znaczące słowa wciąż pobudzają badaczy i wykonawców do dyskusji nad piosenką, która jest obecna od ponad stu lat.

Bob Macpherson (właściciel farmy/stacji)

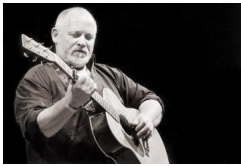
W 1977 roku rząd premiera Malcolma Frasera ogłosił referendum w celu wyłonienia nowego hymnu Australii. Wygrał uzyskując 43% utwór "Advance Australia Fair". Za nim uplasowały się "Waltzing Matilda" (28%), "Song of Australia" (10%) a 19% obywateli głosowało za pozostawieniem starego hymnu "God Save the Queen".

And The Band Played Waltzing Matilda

"And the Band Played Waltzing Matilda" (A Orkiestra Grała Walcującą Matyldę) to ballada napisana przez urodzonego w Szkocji

Erica Bogle.

Utwór powstał w 1971 roku, w dwa lata po przybyciu Bogle'a do Australii. Tekst można interpretować na kilka sposobów. Jednak już w tytule mamy odniesienie do centralnego punktu refrenu a większość nagrań na końcu utworu umieszcza zapadające w pamięć kilka taktów z 'Waltzing Matilda'.

Eric Bogle

Bogle napisał swoją piosenkę w ciągu dwóch tygodni jako antywojenny song, nominalnie o Gallipoli w 1915 roku, w rzeczywistości przeciw wojnie w Wietnamie w 1970 roku. Oryginalny tekst liczył sobie osiem zwrotek, później został skrócony do pięciu. W 1974 roku Bogle zaśpiewał ją w konkursie (bez powodzenia) ale nagrał ją dopiero w roku 1978 i wydał na płycie *Now I'm Easy*. Do tego czasu inni piosenkarze wydali ją już w Australii, USA i na Wyspach Brytyjskich. Zdarza się, że autorstwo tego utworu określa się jako 'traditional' czyli ludowy.

Gallipoli (Turcja) 1915

Waltzing Matilda • A Orkiestra Grała Waltzing Matilda

Wpisany przez bluelover
Niedziela, 02 Luty 2014 17:10 -

Popularność tej ballady wybuchła w Anglii. Pierwsze nagranie Jane Herivel pojawiło się w 1974, Jane zaśpiewała tę wersję na National Folk Festival w Brisbane. W tym samym roku na Wyspach pojawiło się nagranie June Tabor. Trafiło do Ameryki nagrane przez Archie Fishera, a stamtąd do Irlandii gdzie na liście przebojów osiągnęło pierwsze miejsce w 1976 roku. Niedługo potem utwór został nagrany w Danii, Hiszpanii, Francji, Portugalii i w innych krajach.

Gallipoli (Turcja) 1915

W 1996 jeden z badaczy naliczył ponad 130 nagrań w dziesięciu językach różnych od angielskiego. W maju 2001 **"And the Band Played Waltzing Matilda"** zyskał miano jednego z 30 najlepszych piosenek w historii Australii.

Swagman (Włóczęga) z matyldą na plecach

Waltzing Matilda

*Oh there once was a swagman camped in the billabong Under the shade of a Coolabah tree
And he sang as he looked at the old billy boiling Who'll come a waltzing Matilda with me
Who'll come a waltzing Matilda my darling Who'll come a waltzing Matilda with me Waltzing
Matilda leading a tucker bag Who'll come a waltzing Matilda with me Down came a jumbuck
to drink at the water hole Up jumped the swagman and grabbed him in glee And he said as he
put him away in the tucker bag You'll come a waltzing Matilda with me You'll come a waltzing
Matilda my darling You'll come a waltzing Matilda with me Waltzing Matilda leading a tucker
bag You'll come a waltzing Matilda with me Down came the squatter a riding on his
thoroughbred Down came policemen one, two and three Where is the jumbuck you've got in
the tucker bag You'll come a waltzing Matilda with me You'll come a waltzing Matilda my
darling You'll come a waltzing Matilda with me Waltzing Matilda leading a tucker bag You'll
come a waltzing Matilda with me But the swagman he ups and he jumps in the water hole
Drowning himself by the Coolabah tree And his ghost can be heard as it sings in the billabong
Who'll come a waltzing Matilda with me* What the words mean waltzing Matilda ~ to go
walkabout carrying your swag walkabout ~ walking in the bush for an extended period of
time swag ~ a pack or bundle containing the personal belongings of a swagman.
swagman ~ a drifter (person without a permanent place to live) who carried his swag as he
travelled the country on foot looking for work.

He was a common sight during the depression of the 1890's and 1930's. squatter ~ a
grazier or station (ranch) owner especially with a large landholding. Today squatter means a
person illegally occupying a property. billy ~ a tin can with a wire handle or a pot. To make
tea, water was boiled in it and handful of tea thrown in. tucker bag ~ bag to carry your tucker
(food) jumbuck ~ sheep coolabah ~ E.coolabah is a species of gum or eucalyptus tree;
coolibah is an alternate spelling. billabong ~ a dead-end channel extending from the main
stream of a river filled with water only in the rainy season.

Walcząca Matylda

Walcząca Matylda (Przekład Elżbiety Gepfert)

*Raz włóczęga wesół, obok stawu sobie siadł Śpiewał tak i czekał, aż w puszcze woda
zacznie wrzeć 'Kto zechce ze mną wyruszyć już dziś?' Hej na włóczęgę, ech na włóczęgę Kto
zechce ze mną wyruszyć już dziś? Śpiewał tak i czekał, aż w puszcze woda zacznie wrzeć 'Kto
zechce ze mną wyruszyć już dziś?' Nagle owca przyszła, w stawie wody napić się Skoczył
więc ku niej, szybki niczym myśl Śpiewał tak, wpychając owieczkę w stary worek swój 'Czy
zechcesz ze mną wyruszyć już dziś?' Hej na włóczęgę, ech na włóczęgę Kto zechce ze mną
wyruszyć już dziś? Śpiewał tak, wpychając owieczkę w stary worek swój 'Czy zechcesz ze
mną wyruszyć już dziś?' Wtem przybył właściciel na rasowym koniu swym za nim trzej łowcy,
każdy jak ten ryś 'Czyja jest ta owca, którą w starym worku masz?' 'Ktoś chyba z nami
wyruszy już dziś' Hej na włóczęgę, ech na włóczęgę Kto zechce ze mną wyruszyć już dziś?
'Czyja jest ta owca, którą w starym worku masz?' 'Ktoś chyba z nami wyruszy już dziś'
Skoczył więc włóczęga, w wodną stawu opadł toń I krzyknął 'żywym nie chcę z wami iść' Duch
wciąż tu spoczywa, a w stawie czasem słyhać głos 'Kto zechce ze mną wyruszyć już dziś?'
Hej na włóczęgę, ech na włóczęgę Kto zechce ze mną wyruszyć już dziś? Duch wciąż tu
spoczywa, a w stawie czasem słyhać głos 'Kto zechce ze mną wyruszyć już dziś?'*

Swaggies w trasie

And The Band Played Waltzing Matilda

*Now when I was a young man, I carried me pack, and I lived the free life of a rover From the
Murray's green basin to the dusty outback, well, I waltzed my Matilda all over. Then in 1915,
my country said son, It's time you stopped rambling, there's work to be done. So they gave me
a tin hat, and they gave me a gun, and they marched me away to the war. And the band*

Waltzing Matilda • A Orkiestra Grała Waltzing Matilda

Wpisany przez bluelover

Niedziela, 02 Luty 2014 17:10 -

---

played Waltzing Matilda, as the ship pulled away from the quay And amidst all the cheers, the flag-waving and tears, we sailed off for Gallipoli And how well I remember that terrible day, how our blood stained the sand and the water And of how in that hell that they called Suvla Bay, we were butchered like lambs at the slaughter. Johnny Turk he was waiting, he'd primed himself well. He shower'd us with bullets, And he rained us with shell. And in five minutes flat, he'd blown us all to hell Nearly blew us right back to Australia. But the band played Waltzing Matilda, when we stopped to bury our slain. We buried ours, and the Turks buried theirs, then we started all over again. And those that were left, well we tried to survive, in that mad world of blood, death and fire And for ten weary weeks, I kept myself alive, though around me the corpses piled higher Then a big Turkish shell knocked me arse over head, and when I woke up in my hospital bed, And saw what it had done, well I wished I was dead. Never knew there was worse things than dyin'. For I'll go no more waltzing Matilda, all around the green bush far and free To hump tent and pegs, a man needs both legs-no more waltzing Matilda for me. So they gathered the crippled, the wounded, the maimed, and they shipped us back home to Australia. The legless, the armless, the blind, the insane, those proud wounded heroes of Suvla And as our ship pulled into Circular Quay, I looked at the place where me legs used to be. And thanked Christ there was nobody waiting for me, to grieve, to mourn, and to pity. But the band played Waltzing Matilda, as they carried us down the gangway. But nobody cheered, they just stood and stared, then they turned all their faces away And so now every April, I sit on me porch, and I watch the parades pass before me. And I see my old comrades, how proudly they march, reviving old dreams of past glories And the old men march slowly, old bones stiff and sore. They're tired old heroes from a forgotten war And the young people ask, what are they marching for? And I ask myself the same question. But the band plays Waltzing Matilda, and the old men still answer the call, But as year follows year, more old men disappear. Someday no one will march there at all. Waltzing Matilda, Waltzing Matilda, who'll come a-waltzing Matilda with me? And their ghosts may be heard as they march by that billabong, who'll come a-waltzing Matilda with me?

Orkiestra Grała Walcujaćą Matylde

A Orkiestra Grała Walcujaćą Matylde

Za młodu targalem na plecach swe graty i wiodłem wolne życie włóczęgi od zielonej Murray po pustyni piachy krążyłem z tobołkiem na plecach (1) Lecz w 1915 mój kraj do mnie rzekł, czas kończyć wędrówki, na coś przydaj nam się, więc dali mi hełm i dali mi broń i wysłali za morze na wojnę. A orkiestra grała "Waltzing Matilda" (2) gdy odbijaliśmy od przystani pośrodku wiwatów, okrzyków i łez płynęliśmy do Gallipoli (3) Zbyt dobrze pamiętam ten paskudny dzień, gdy krwią splamiły się piasek i morze jak w zatoce Suvla, w tym piekle przebrzydłym poszliśmy jak baranki na rzeź Każdy Turek był gotów, wnet okopał się, nocą zasypał kulą, ostrzeliwał co dzień, w ciągu chwili posłałby nas do diabła, prawie wystrzelił nas znów do Australii. A orkiestra grała "Waltzing Matilda" gdy zbieraliśmy naszych poległych, chowaliśmy naszych, Turek chował swoich i zaczęliśmy od nowa Macieju. A ci, którzy żyli robili wszystko, by przeżyć w dziwnym świecie krwi, śmierci i ognia, przez siedem tygodni udało się przeżyć chociaż wokół piętrzyły się trupy. Wtedy turecki pocisk odstrzelił mi zad i zbudziłem się w łóżku szpitalnym, gdy przejrzałem na oczy, Boże, wołałbym umrzeć, co ujrzałem, było gorsze od śmierci. Bo już nie dla mnie kochana włóczęga do zielonego buszu, odległego a bliskiego, bo by tobołek nieść trzeba dwie nogi mieć, już nie dla mnie kochana włóczęga. Zebrali kalekich, okaleczonych i rannych i wysłali nas wszystkich do domu, bez rąk i bez nóg, oślepieni, szaleni, każdy dumny weteran znad Suvli, Gdy do Circular Quay wpływaliśmy co tchu, na kikuty po nogach zerknąłem, rzekłem, dzięki ci Boże, nikt na mnie nie czeka, by opłakiwać, żałować i współczuć, A orkiestra grała "Waltzing Matilda", gdy znosili nas po trapie, nie było wiwatów, ludzie stali, patrzyli, obrócili swe twarze po chwili. Każdego kwietnia siadam na ganku i przyglądam się kroczącej paradzie, widzę swych towarzyszy i dumny ich marsz, odżywają marzenia z dni chwały, Starzy ciągną powoli, poskręcani, obdarci, zapomniany bohater zapomnianej walki, i młodzi pytają, "po co ten cały marsz?" a ja też chciałbym to wiedzieć. A orkiestra wciąż gra "Waltzing Matilda" i starzy wciąż odpowiadają na wezwanie, lecz rok po roku jest ich coraz mniej, przyjdzie dzień, nie będzie komu maszerować. Dalej, włóczęga, dalej, włóczęga, kto pójdzie ze mną się włóczyć? (4)

_____ (1) 'Matilda' to tobołek, 'walcowanie' to włóczęga, zwroty typowe dla australijskiej odmiany j. angielskiego. (2) australijska pieśń o włóczędze, którego umiłowanie do wolności przewycięża śmierć, wielokrotnie postulowano ustanowienie pieśni hymnem narodowym. (3) miejsce desantu wojsk brytyjskich, w tym Australijczyków w czasie pierwszej wojny światowej. (4) refren ww. piosenki.